Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden taloustilanne

Kaupunginhallitus 24.08.2026 § 177

Valmistelija talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden Kampuksen taloustilanne on kriittinen. Nykyinen kassavirta ei kata toiminnan ja kiinteistöjen kustannuksia, vuokratulot ovat heikentyneet ja korkeat ylläpito- sekä energiakustannukset rasittavat toimintaa. Ilman ratkaisua osuuskunnan on syksyllä 2026 arvioitava yrityssaneerausta tai konkurssia.

Kampuksen esityksen mukaan sillä on kuitenkin merkittävä vaikutus Oriveden elinvoimaan:

- 23 opiskelija-asukasta ja 16 vakituista asukasta
- useita yrityksiä ja toimitiloja
- ravintola-, majoitus-, kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa
- työpaikkoja ja palveluita.

Kulttuuriosuuskunnan näkemyksen mukaan ongelma ei johdu toiminnan puutteesta vaan nykyisestä rahoitusmallista. Ratkaisuksi esitetään koulutustoimintaan perustuvaa ympärivuotista toimintamallia, jonka ytimen muodostaisi kansanopistotoiminta yhteistyössä Itä-Hämeen Opiston kanssa. Tavoitteena on käynnistää toiminta syksyllä 2027.

<u>Hyödyt kaupungille</u>
Mikäli uusi toimintamalli onnistuu, kampuksen arvioidaan tuottavan:

- uusia työpaikkoja
- lisää verotuloja
- opiskelijoita ja osaamista Orivedelle
- lisää asiakkaita paikallisille yrityksille
- ympärivuotista toimintaa
- kulttuuri- ja matkailuvaikutuksia
- nykyisten kiinteistöjen tehokkaampaa käyttöä.

Kulttuuriosuuskunta esittää kaupungille:

1. Siirtymäkauden taloudellista tukea syksyyn 2027 asti.
2. Yhteisen koulutusselvityksen käynnistämistä yhteistyössä kaupungin, Kampuksen, Itä-Hämeen Opiston ja muiden koulutustoimijoiden kanssa.
3. Kaupungin sitoutumista kampuksen tulevaisuusratkaisun valmisteluun.

Osuuskunnan esityksen mukaan siirtymäkauden rahoitustarve on noin 200.000 euroa, joka muodostuu tulojen, kulujen ja nykyisen velkojen perusteella.

Kulttuuriosuuskunta hakee kaupungilta noin 200.000 euron siirtymäkauden ratkaisua, jonka tarkoituksena on turvata toiminta syksyyn 2027 saakka ja mahdollistaa koulutustoimintaan perustuvan uuden toimintamallin käynnistyminen.

Kuntalain 7 § määrittelee kunnan tehtävät ja yleisen toimialan: kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa säädetyt tehtävät.
Yrityksen tukemisen näkökulmasta 7 § on kuitenkin tärkeä, koska mahdollisen tuen on liityttävä kunnan toimialaan ja kunnan tehtäviin.

Kunnan toiminnan yleisenä tavoitteena on asukkaiden hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistäminen. Yksityisen yrityksen tukeminen on kielletty ilman erityisä perusteita.

Lisäksi jos tuen saaja harjoittaa taloudellista toimintaa markkinoilla, kuten Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi tekee, tulee arvioida myös EU:n valtiontukisäännöt, joiden mukaan vaikeuksissa oleville yrityksille ei voida myöntää tavanomaista valtiontukea. Myös de minimis -sääntelyssä on todettu, ettei vaikeuksissa oleville yrityksille voida myöntää esimerkiksi lainaa tai takausta de minimis -tukena.

Kaupunginjohtaja on antanut toimeksiannon elinkeino,- asumis- ja maankäyttöpalveluille selvittää seuraavia asioita maanantaihin 23.8.2026 mennessä. Edellämainittujen palveluiden edustajat sopivat tapaamisen Kampuksen toimitusjohtajan kanssa tilannekuvan ja taustatiedon saamiseksi seuraviin asiohin liittyen:

- Kampuksen alueen yritykset, yritysvaikutukset ja yrityksille sopivat tilat
- Kampuksen alueen asemakaavan sisältö, sekä tontin tiedot
- Kaupungin mahdollisuudet hankkia korvaavat asunnot 23 opiskelijalle, mikäli Kampuksella olevat asunnot poistuvat käytöstä, mahdollisen lämmönkatkaisun vuoksi.

Edellä olevista asioista annetaan selvitys kaupunginhallituksen kokouksessa.

Toimivalta

kuntalaki 7 §, EU:n valtiontukilainsäädäntö

Esittelijä

kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Asian käsittely

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala, kansalaisopiston rehtori, kulttuurijohtaja Annina Ärölä, kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila, maankäyttöpäällikkö Dennis Somelar, asumispalvelupäällikkö Veli-Pekka Naumanen, yhteiskoulun ja lukion rehtori Sohvi Kuorelahti, apulaisrehtori Janne Tilkustenmäki, yrityskoordinaattori Irene Suhonen ja yritysasiantuntija Minna-Marika Kumpulainen olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen jäsen Jari Järvenpää poistui esteellisenä (yhteisöjäävi, Oriveden Aluelämpö Oy:n hallituksen jäsen) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Esittelijän kokouksessa tekemä päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää:
1. Merkitä tiedoksi kokouksessa esitetyt seuraavat selvitykset:
    - asumispalvelut
    - yrityspalvelut
    - maankäyttöpalvelut

- opetuspalvelut
- hyvinvointi- ja elämälaatupalvelut

2. että asiaa koskevia selvityksiä ja raitkaisuvaihtoehtojen valmistelua jatketaan. Erityisenä asiana kaupungin mahdollisuudet hankkia korvaavat asunnot 25 opiskelijalle, mikäli Kampuksella olevat asunnot poistuvat käytöstä, mahdollisen lämmön katkaisun vuoksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokouksessa pidettiin kahvitauko tämän asian käsittelyn jälkeen kello 17.14-17.30.

- - - - - - - - - -

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 187

Valmistelija	kaupunginjohtaja Juha Kuusisto Viranhaltijoiden tekemistä lisäselvityksistä annetaan selvitys kaupunginhallituksen kokouksessa.
Toimivalta	kuntalaki 7 §, EU:n valtiontukilainsäädäntö
Esittelijä	kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Päätösehdotus annetaan kokouksessa.
Asian käsittely	Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden toimitusjohtaja Outi Söderlund ja hallituksen puheenjohtaja Ilpo Kolari sekä BDO Oy:n tilintarkastaja Minna Ainasvuori ja asianajajat Lidia Perkiö ja Heikki Mustonen olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana. Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila, asumispalvelupäällikkö Veli-Pekka Naumanen, yhteiskoulun ja lukion rehtori Sohvi Kuorelahti ja apulaisrehtori Janne Tilkustenmäki olivat viranhaltija-asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana. Kaupunginhallituksen jäsen Jari Järvenpää poistui esteellisenä (yleislausekejäävi) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Päätös	Esittelijän kokouksessa tekemä päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää: 1. Merkitä tiedoksi kokouksessa esitetyt seuraavat selvitykset: • Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden edustajat • BDO:n asiantuntijat • asumispalvelut

2. Todeta, että BDO antaa asiassa lausunnon kaupungin mahdollisuuksista tukea Kulttuuriosuuskunta Pro Orivettä lain puitteissa.
3. että asiaa koskevia selvityksiä ja ratkaisuvaihtoehtoja sekä tiedottamisen valmistelua jatketaan.
4. että pakottavassa tilanteessa kaupunginjohtaja valtuutetaan myöntämään avustusta Kulttuuriosuuskunta Pro Orivedelle minimimäärän (enintään 32 000 euroa), jotta Oriveden Aluelämpö Oy ei katkaise Oriveden Kampukselta lämpöä ennen kuin syksyn 2026 ylioppilaskirjoitukset ovat päättyneet.
5. Tarkistaa tämän asian kokouksessa.

- - - - - - - - - - -

Kaupunginhallitus 28.09.2026 § 201

Valmistelija

talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Oriveden kaupungin laillisista mahdollisuuksista myöntää tukea Kulttuuriosuuskunta Pro Orivedelle on pyydetty lausuntoa BDo Oy:ltä. Lausunto saadaan loppuviikon 39 aikana, joten päätösehdotus tehdään kokouksessa.

Kokouksessa lisätty teksti:

BDO Oy:n toimittaman selvityksen kaupungin mahdollisuuksista tukea Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden toimintaa mukaan todetaan, että kaupungin käytettävissä olevat vaihtoehdot ovat:

- Avustusmuotoinen de minimis –tuki on tässä tilanteessa mahdollinen tukimuoto, jolla kaupunki voisi tukea osuuskunnan toimintaa akuutissa taloudellisesti haastavassa tilanteessa.

- Osuuskunta katsotaan de minimis –sääntelyn tarkoittamaksi yritykseksi siltä osin kuin se harjoittaa taloudellista toimintaa. Muut mahdolliset tukimuodot eivät tässä tilanteessa vaikuta mahdollisilta tai tarkoituksenmukaisilta, koska osuuskunnan heikko taloudellinen tilanne rajoittaa käytettävissä olevia tukimuotoja tai niiden myöntäminen edellyttäisi selvityksiä ja toimenpiteitä, joiden toteuttaminen veisi tilanteen kiireellisyyteen nähden liian kauan.

- Ennen mahdollista tuen myöntämistä kaupungin tulisi varmistaa, minkä verran osuuskunnalle on myönnetty de minimis –tukea ja ettei 300 000 euron enimmäismäärä kolmen vuoden aikana ylity. Osuuskunnalle aiemmin myönnetyn de minimis –tuen määrä vaikuttaa siihen, minkä verran kaupunki voi myöntää osuuskunnalle de minimis –tukea.

- Lisäksi tulee varmistaa, ettei kaupungin omista avustusperiaatteista johdu estettä tuen myöntämiselle.

- Mikäli kaupunki myöntää osuuskunnalle de minimis –tukea, tuki tulee dokumentoida asianmukaisesti ja ilmoittaa tuensaajalle de minimis –tukena.

- BDO:n tulkinnan mukaan voidaan katsoa, että de minimis –tuen myöntäminen osuuskunnalle kuuluu kaupungin toimialaan. Kaupungin

tulee huomioida päätöksessään tasapuolinen kohtelu aiempiin tukipäätöksiin verrattuna.

- Lisäksi BDO tulkitsee, että hyvän hallinnon mukaisesti kaupungilla tulisi olla jotakin dokumentaatiota siitä, että de minimis –tuki edesauttaa osuuskunnan itsenäistä toimintaa pidemmällä aikavälillä.

- BDO:n selvityksessä on käsitelty laajasti myös muita kaupungin käytettävissä olevia markkinaehtoisia tai muita tukielementtejä. Muut elementit ovat kuitenkin tässä tilanteessa käytännössä poissuljettuja huomioiden kiireellinen aikataulu sekä se, että osuuskunta on taloudellisissa vaikeuksissa.

Todetaan, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi on 27.9.2026 toimittanut kirjallisen esityksen/selvityksen tilanteestaan ja siinä yhteydessä ilmoittanut, että se on saanut kolmen viimeisen vuoden aikana de minimis -tukea yhteensä 15 000 euroa.

Oriveden kaupungille on Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi toimittanut luottamuksellisen selvityksen, jonka perusteella todetaan, että avustuksen myöntäminen hyödyntää kaupungin elinvoimaisuutta ja kulttuuripalvelujen tuottamista. Tällä perusteella avustus voidaan myöntää de minimis -tukena.

Toimivalta

kuntalaki 7 §, EU:n valtiontukilainsäädäntö

Esittelijä

talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Päätösehdotus

Tehdään kokouksessa.

Asian käsittely

BDO:n asianajaja Lidia Perkiö ja kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana klo 16.26-17.26.

Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden hallituksen edustajat Ilpo Kolari ja Pekka Heikura olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana klo 16.30-17.22.

Asian käsittely keskeytettiin kahvitauon ajaksi klo 17.58-18.15.

Päätös

Talous- ja hallintojohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus.

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää:

1. myöntää vuoden 2026 talousarvion käyttötalousosaan kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan 30 000 euron lisämäärärahan, joka katetaan kassavaroja vähentämällä.

2. että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivedelle myönnettävää avustusta varten varataan määrärahaa vuosille 2026-2027 yhteensä 60 000 euroa siten, että 30 000 euroa maksetaan vuonna 2026.

3. avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi toimittaa Oriveden Kampuksen toimintaa ja taloutta koskevan suunnitelman, jossa kestävällä tavalla osoitetaan Kampuksen toiminnan ja talouden toimintaedellytykset.

4. vuoden 2027 talousarvioon tulee varata 30 000 euron määräraha ao. avustuksen myöntämistä varten.

5. edellyttää, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi kohdentaa myönnettävän avustuksen siten, että sillä turvataan talvikauden 2026-2027 lämmöntoimitus.

6. edellyttää, että ennen vuoden 2027 avustuksen maksamista Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden tulee raportoida vuoden 2026 tuen käytöstä ja sen vaikuttavuudesta toimintoihin. Vuoden 2027 avustuksen maksamisen jälkeen Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden tulee toimittaa selvitys maksettujen avustusten kohdentumisesta.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin kokouksessa.

- - - - - - - - - -

Kaupunginvaltuusto 26.10.2026 § 55
365/14.01.00/2026

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää:

1. myöntää vuoden 2026 talousarvion käyttötalousosaan kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan 30 000 euron lisämäärärahan, joka katetaan kassavaroja vähentämällä.

2. että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivedelle myönnettävää avustusta varten varataan määrärahaa vuosille 2026-2027 yhteensä 60 000 euroa siten, että 30 000 euroa maksetaan vuonna 2026.

3. avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi toimittaa Oriveden Kampuksen toimintaa ja taloutta koskevan suunnitelman, jossa kestävällä tavalla osoitetaan Kampuksen toiminnan ja talouden toimintaedellytykset.

4. vuoden 2027 talousarvioon tulee varata 30 000 euron määräraha ao. avustuksen myöntämistä varten.

5. edellyttää, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi kohdentaa myönnettävän avustuksen siten, että sillä turvataan talvikauden 2026-2027 lämmöntoimitus.

6. edellyttää, että ennen vuoden 2027 avustuksen maksamista Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden tulee raportoida vuoden 2026 tuen käytöstä ja sen vaikuttavuudesta toimintoihin. Vuoden 2027 avustuksen maksamisen jälkeen Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden tulee toimittaa selvitys maksettujen avustusten kohdentumisesta.

Asian käsittely

Keskustelun aikana kaupunginvaltuutettu Sami Kymäläinen teki päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen, joka kuului seuraavasti: “Kulttuuriosuuskunta Pro Orivedelle ei myönnetä avustusta”.

Kaupunginvaltuutettu Marjo Liukkonen kannatti valtuutettu Sami Kymäläisen tekemää päätösehdotuksesta poikkeavaa esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu päätösehdotuksesta poikkeava esitys, asiasta oli äänestettävä. Puheenjohtajan ehdotuksesta äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys ja äänestysjärjestyksestä seuraavaa:

"Ne jäsenet, jotka kannattavat kaupunginhallituksen päätösehdotusta, äänestävät JAA, ja ne jäsenet, jotka ovat valtuutettu Sami Kymäläisen muutosesityksen kannalla, äänestävät EI."

Äänestyksessä annettiin yhteensä 31 kpl ääniä: 24 kpl JAA-ääntä ja 6 kpl EI-ääntä ja 1 kpl TYHJÄ.

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi kaupunginvaltuuston päätökseksi äänin 24-6, 1 tyhjä.

Kaupunginvaltuutettu Jussi Teppola poistui esteellisenä, (intressijäävi, omistamansa yritys toimii Oriveden Kampuksella). Kokoomuksen 3. varajäsen Ari Rautakorpi toimi hänen tilallaan tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päättää:

1. myöntää vuoden 2026 talousarvion käyttötalousosaan kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan 30 000 euron lisämäärärahan, joka katetaan kassavaroja vähentämällä.

2. että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivedelle myönnettävää avustusta varten varataan määrärahaa vuosille 2026-2027 yhteensä 60 000 euroa siten, että 30 000 euroa maksetaan vuonna 2026.

3. avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi toimittaa Oriveden Kampuksen toimintaa ja taloutta koskevan suunnitelman, jossa kestävällä tavalla osoitetaan Kampuksen toiminnan ja talouden toimintaedellytykset.

4. vuoden 2027 talousarvioon tulee varata 30 000 euron määräraha ao. avustuksen myöntämistä varten.

5. edellyttää, että Kulttuuriosuuskunta Pro Orivesi kohdentaa myönnettävän avustuksen siten, että sillä turvataan talvikauden 2026-2027 lämmöntoimitus.

6. edellyttää, että ennen vuoden 2027 avustuksen maksamista Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden tulee raportoida vuoden 2026 tuen käytöstä ja sen vaikuttavuudesta toimintoihin. Vuoden 2027 avustuksen maksamisen jälkeen Kulttuuriosuuskunta Pro Oriveden tulee toimittaa selvitys maksettujen avustusten kohdentumisesta.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - - - - - - -